

SEM V PRETEKLEM LETU *SEM IN THE PAST YEAR*

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ V LETU 2006

333

V letu 2006 so bili v Slovenskem etnografskem muzeju narejeni pomembni koraki za njegov razvoj in napredek. Razstavni program in program spremljajočih prireditev, raznovrstnih strokovnih dogodkov in srečanj ter muzejskih delavnic se je iz meseca v mesec dopolnjeval z novimi pridobitvami. Zunanost muzeja na Metelkovi si je nadela prijaznejši, bolj urban videz – etnobotanični vrt je ponovno oživel, junija je bila odprta Kavarna SEM, preuredili smo muzejsko recepcijo za sprejem obiskovalcev, ponovno smo odprli muzejsko trgovino Lectarija, pridobili nekaj donatorjev v Sklad Muzejski čebelnjak ... Muzejske zbirke smo začeli pripravljati za selitev iz depojev v Škofji Loki in zaživel so novi muzejski depoji na Metelkovi. Intenzivno smo delali na vseh področjih muzejskega dela, raziskovali, varovali, konservirali, dokumentirali, komunicirali in evalvirali obiskovalce, se izobraževali ... in ne nazadnje razstavljali ter s številnimi razstavami, svojimi in gostujočimi, zamejskimi in zunajevropskimi razkrivali in sporočali vedenja o tradicijski kulturi na Slovenskem in v nekaterih drugih kulturah.

Vrhunec, praznik za Slovenski etnografski muzej in načrtovano sklepno fazo muzejske preobrazbe predstavlja odprtje prvega dela stalne razstave *Med naravo in kulturo* v marcu 2006, postavljene v 3. nadstropju razstavne hiše SEM. Izredno ponosni in veseli smo bili tudi prejetega Valvasorjevega priznanja za prvi del stalne razstave *Med naravo in kulturo*. Ob tem pa so se priprave in snovanja drugega dela stalne razstave *Jaz, mi in drugi: Podobe mojega sveta* intenzivno nadaljevale. Drugi del stalne razstave bo na ogled v drugem nadstropju naše razstavne hiše v letu 2008.

Razstave v letu 2006

Stalna razstava *Med naravo in kulturo* (od 9. marca 2006)

Stalna razstava *Med naravo in kulturo* predstavlja tezaver muzejskih zbirk, zakladnico slovenske in zunajevropske dediščine vsakdana in praznika z več kot 3000 razstavljenimi predmeti. V uvodu seznanja obiskovalca z zgodovinskim uvidom v razmerje med človekom in predmeti, z regionalno, družbeno in zgodovinsko sporočilnostjo zbirk SEM in z muzejskim/etnološkim odnosom do predmeta. Vstopna

Panoji na pročelju razstavne hiše so vabili na ogled dveh osrednjih razstav v SEM v letu 2006.
Foto: Marko Habič

uvodna zgodba, naslovljena *Predmeti življenja, predmeti poželenja*, je prikaz odnosa med človekom in predmeti; je zgodba o slovenski predmetni dediščini, ki nam pripoveduje o svojih raznovrstnih pomenih. Ponazarja tudi zgodovino Slovenskega etnografskega muzeja, njegovih zbirateljev in zbirk. Predstavljeni so predmeti, ki veljajo za “tipično slovenske”, in slovenska etnološka območja s svojimi značilnostmi v stavbarstvu, noši, plesu in govoru.

Temu sledijo trije razdelki: *Voda in zemlja*, v katerem so predstavljeni predmeti za nabiranje, lov, ribolov, pridelovanje in predelovanje hrane; obrtna orodja, obrtni izdelki, obrti, kot so lončarstvo, pletarstvo, kovaštvo, urarstvo, čevljarstvo ... Opozarja pa tudi na ekonomski vidik izseljenstva. *Potrebno in nepotrebno* je del razstave, v katerem razkrivamo potrošnjo predmetov, namenjenih oblačenju in bivanju. Predstavljena so oblačila od njihove zaščitne vloge do statusnega simbolnega pomena oblačil in pomena za videz; oblačilne sestavine in dodatki – pokrivala, nakit ter tekstil in njegovo izdelovanje; nadalje so predstavljeni predmeti v zvezi z domom, povezani z ogrevanjem in razsvetljavo, pripravo hrane in uživanjem hrane, shranjevanjem stvari, spanjem, vzdrževanjem čistoče in varovanjem doma. *Družbeno in duhovno* je razstavni sklop, v katerem predmeti pripovedujejo o ljudski likovni umetnosti (poslikane panjske končnice, slike na steklu ...), o šegah (božično-novoletne, velikonočne, pustne ...), o ljudski glasbi (glasbila, ki so jih uporabljali ljudski godci), o ljudski religioznosti (svetniki, votivi) in drugem.

Obiskovalci so na ogled stalne razstave *Med naravo in kulturo* v letu 2006 začeli prihajati vse bolj množično. Foto: Marko Habič

Detajl z stalne razstave *Med naravo in kulturo*. Foto: Marko Habič, 2006

Svojestven del razstave predstavlja *Odsev daljnih svetov* (Avstralija, Oceanija, Azija, Ameriki, Afrika), ki ponuja strnjen pogled na predmete iz zunajevropskih muzejskih zbirk.

Le-te pričajo o stikih Slovencev (Friderik Baraga, Paul Schebesta, Ignacij Knoblehar, Anton Codelli, Ivan Skušek ml. in Tsuneko Kondo Kavase - Marija Skušek, Aleš Bebler in Vera Hreščak - Bebler, Anton Lavrin, Anton Petkovšek in Ivan Švegel) z zunajevropskimi kulturami, kakor tudi o teh kulturah samih.

Povezovalni razstavni člen med slovenskimi in zunajevropskimi zbirkami je *AbecedaŽ* – labirint s predmeti in pojmi od A do Ž. To je prostor za odkrivanje, raziskovanje in igro, namenjen otrokom in družinam.

336

Občasne razstave

- ***Srečevanja s Kitajsko – 200 let slovenskih odkrivanj kitajske kulture*** (31. avgust 2006 – 3. september 2007)

(Avtor razstave in idejne zasnove: Ralf Čeplak Mencin, oblikovanje in postavitve: Aleksander Ostan, Petra Peterka (Arhitekturni Atelje Ostan & Pavlin), grafično oblikovanje: Barbara Filipčič, Žiga Okorn (Uvid), koordinacija projekta: Nina Zdravič Polič in Saša Strnad)

Odprtje razstave *Srečevanja s Kitajsko*, ene najboljsežnejših zunajevropskih razstav SEM po letu 1998, ko je muzej razstavljal svojo Beblerjevo indonezijsko zbirko, je potekalo 31. avgusta 2006, na prvi dan 16. bienalne konference Evropske zveze za kitajske študije (EACS), ki jo je organiziral Oddelek za azijske in afriške študije Filozofske fakultete v Ljubljani. Istočasno je SEM odprl vrata tudi skupinski razstavi sodobnih umetniških del, naslovljeni *6 + 1: Slike, risbe, instalacije, video*.

Razstava *Srečevanja s Kitajsko – 200 let slovenskih odkrivanj kitajske kulture* z okoli 300 razstavljenimi predmeti v 1. nadstropju razstavne hiše na skoraj 900 m² je razkrivala bogastvo kitajskih zbirk, ki jih hrani SEM, in odkrivala kulturo in umetnost stare in nove Kitajske. Dopolnjevali so jo dragoceni kitajski predmeti, izposojeni iz dvanajstih slovenskih ustanov.

Začenjala se je z uvodnim delom, ki je odpiral pogled na različna historična obdobja Kitajske od 18. stoletja dalje, in se je zaključila s t. i. poglavjem Kitajski izziv, ki pripoveduje o globalnih razsežnostih sodobne Kitajske in o kitajskih srečevanjih s Slovenijo.

Razstava je prvič doslej v takšnem obsegu razgrnila zgodbe zbiralcev razstavljenih predmetov. Med zbiralci, katerih predmete je moč videti na razstavi, so številni misijonarji kot na primer pater Peter Baptist Turk, baron Ferdinand Auguštín von Hallerstein, Andrej Majcen, Jožef Kerec in drugi darovalci.

Najobsežnejša in najpomembnejša kitajska zbirka SEM je Skušekova zbirka. Predmeti oz. umetnine iz te zbirke so predstavljali rdečo nit razstave *Srečevanja s Kitajsko*.

Skuškova zbirka je v muzej prišla leta 1963. V slednji so naslednje skupine predmetov iz Pekinga in osrednjega kitajskega ozemlja, ki so jih izdelali v obdobjih od 15. do začetka 20. stoletja: bogato rezljani primerki pohištva iz pretežno sandalovine

Na odprtju razstave *Srečevanja s Kitajsko*, od leve proti desni Bojana Rogelj Škafar, direktorica SEM-a, dr. Vasko Simoniti, minister za kulturo RS, Ralf Čeplak Mencin, avtor razstave in Nina Zdravič Polič, koordinatorka razstave. Foto: Marko Habič, 31. 8. 2006

Ustvarjalna delavnica "Kitajska umetnost za otroke". Ciklus delavnic je vodila slikarka Huiquin Wang. Foto: Benjamin Tome, september 2006

in palisandrovega lesa, ki so bili del opreme cesarskih palač in paviljonov; dvorni moški in ženski plašči – kaftani; obuvala, nakit, pahljače, orožje; pa izdelki iz keramike in porcelana, bronasti budistični kipci, obredne posode, novci, lampijoni in številni uporabni predmeti.

Številne druge predmete in slikovno gradivo so za razstavo *Srečevanja s Kitajsko* posodili še: Arhiv Republike Slovenije, Biblioteka Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Muzej Mengeš, Narodna galerija, Narodna in univerzitetna knjižnica, Narodni muzej Slovenije, Pokrajinski muzej Celje, Pokrajinski muzej Ptuj, Pomorski muzej Sergej Mašera Piran, Don Bosko Salezijanci – Ljubljana, Zemljepisni muzej, Geografski Inštitut Antona Melika, Zgodovinski arhiv Celje in nekaj posameznikov.

338

• *Skrinje, skrinje, skrinjice ...*

Leseni dragulji slovenskih domov iz zbirke SEM (11. maj – 15. oktober 2006)

(Avtorica razstave: mag. Inja Smerdel, soavtorica: mag. Polona Sketelj, konserviranje in restavriranje: Janez Črne in Gregor Kos, oblikovanje: Mojca Turk)

Več kot sto skrinj iz celotne zbirke SEM (v kateri jih je sicer 187) je bilo skoraj pol leta mogoče občudovati na muzejski občasni razstavi, ki je nastala kot vmesna postaja na poti selitve iz depoja v Škofji Loki v depo na Metelkovi. 171 skrinj iz zbirke, ki jo hrani SEM, je s slovenskega etničnega ozemlja, izdelovali in uporabljali so jih od 16. pa vse do 20. stoletja. Zbirka odraža vso oblikovno in funkcionalno raznolikost. Med slovenskimi skrinjami prevladujejo tiste iz kmečkega okolja. Najstarejša nosi letnico

Utrinek z razstave *Skrinje, skrinje, skrinjice...* Foto: Marko Habič, 2006

Ustvarjalna delavnica "Počitniška skrinjica 2" je potekala sredi razstave *Skrinje, skrinje, skrinjice ...*
Foto: Sonja Kogej Rus, julij 2006

1596. Primerjavo slovenskih skrinj s tistimi iz drugih kulturnih okolij pa so na razstavi omogočale dve afriški in trinajst slavonskih skrinj.

Razstava je temeljila na avtorskem scenariju postavitve *mag. Inje Smerdel*, ki je skrinje predstavila skozi naslednja razstavna poglavja: Depo SEM, skrinja skrinj ... ; Skrinje skozi čas, prostor, družbo in raznovrstno rabo; Tesarske skrinje; Prvotna in drugotna raba skrinj; Intarzirane skrinje; Izdelovanje, tehnike krašenja in restavriranje skrinj; Poslikane skrinje; Pojoče (glasbene) in govoreče skrinje; Novodobne skrinje?

Gostujoče razstave

- **16. bienalna razstava domačih in umetnostnih obrti** (17. maj – 30. junij 2006)

(Obrtna zbornica Slovenije v sodelovanju s SEM, koordinatorka: Nina Zdravič Polič, SEM)

Na razstavi v SEM je bilo razstavljenih več kot 1000 kakovostnih izdelkov domačih in umetnostnih obrti, ki jih je ustvarilo več kot 200 rokodelskih mojstrov in umetnikov. Ti izdelki so bili izbrani in ocenjeni s strani Strokovne komisije (predsednik prof. dr. Janez Bogataj), ki deluje pri Obrtni zbornici Slovenije, in so bili označeni z razpoznavnimi nalepkami oz. certifikati kakovosti.

Med razstavljavci so bili štirje dobitniki priznanj zlata vitica, ki jih od leta 1988 podeljuje Obrtna zbornica Slovenije za posebne ustvarjalne opuse in dosežke na tem področju.

Ob odprtju razstave so se na posebnih stojnicah OZS odvijali prikazi izdelovanja domačih in umetnostnih obrti.

- ***Dialog preteklosti in sedanjosti v obrazih ljudi pod Matajurjem v fotografiji Tina Piernovega in Luce Laureatija*** (6. julij–19. avgust 2006)
(SEM in Študijski center Nediža, postavitve in oblikovanje razstave: Alvaro Petricig, Študijski center Nediža, koordinatorka: Nina Zdravič Polič, SEM)

340

Zamejsko fotografsko razstavo iz Benečije je pripravil Študijski center Nediža v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem. Med več kot 110 fotografijami portretov ljudi, ki so delili skupne usode pod Matajurjem, so starejše delo Tina Piernovega, novejše pa Luce Laureatija, mojstrov, ki sta na neposreden in preprost način portretirala prebivalce Benečije.

Podoba razstave v SEM je obogatila zvočna sled Massima Toniuttija, videmskega skladatelja, ki že dolgo sodeluje s slovenskimi društvi v Benečiji. Gre za skladbo, v kateri je skladatelj uporabil hišna imena oseb s fotografij, s ciljem, da bi imela razstava “zvočne didaskalije”. Portreti Tina Piernovega in Luce Laureatija so bili v obliki razstave “Dialog” prvič predstavljeni v bivši cerkvi S. Maria dei Battuti v Čedadu (jeseni 2005).

- ***Z jaslami v božični čas*** (7. december 2006 – 7. januar 2007)

(Razstava Društva ljubiteljev jasl Slovenije v sodelovanju s SEM, oblikovanje in postavitve: Mojca Turk, koordinatorka: Nina Zdravič Polič, SEM)

Na razstavi je bilo mogoče občudovati več kot 70 slovenskih jasl, ki so jih iz različnih materialov ustvarili številni slovenski mojstri in umetniki (večinoma člani

Detajl z razstave *Z jaslami v božični čas*. Foto: Marko Habič, 2006

Društva ljubiteljev jaslic Slovenije, ki prihajajo iz cele Slovenije) v času od sredine 20. stoletja do danes. Jaslice, ki so največkrat tridimenzionalna miniatura upodobitev Kristusovega rojstva, poklona pastirjev in Sv. treh kraljev, že stoletja burijo domišljijo po vsem svetu.

Danes so njihove postavitve in uprizoritve v božičnem času ena najprivlačnejših tem za ljudi – za tiste, ki jih hodijo občudovat, za tiste, ki jih ustvarjajo, in ne nazadnje za tiste, ki jih sami uprizarjajo z igro – s čimer postanejo žive jaslice.

- *Jesulus Pragensis*

Praški Jezušček in druge voščene figure (7. december – 3. februar 2007)

(Avtorica razstave: mag. Nataša Polajnar Frelih, Muzej krščanstva na Slovenskem, oblikovanje in postavitve razstave v SEM: Mojca Turk, koordinatorka: Nina Zdravič Polič, SEM)

341

Razstava *Jesulus Pragensis*: Praški Jezušček in druge voščene figure iz Muzeja krščanstva na Slovenskem predstavlja izjemno zbirko štiridesetih voščenih figur, ki je največja tovrstna zbirka na Slovenskem in je primerljiva s sorodnimi zbirkami po Evropi. Večino figur in bogato vezenih oblačil, pozlačenih in z barvnimi kamenčki okrašenih kronic in drugih dodatkov so Muzeju krščanstva na Slovenskem med letoma 1990 in 1992 v hrambo zaupale škofjeloške uršulinke. Danes so vse te figure, ki so bile večinoma močno poškodovane, študijsko obdelane in restavrirane. Češčenje deteta Jezusa je bilo po skoraj vseh srednjeevropskih deželah razširjeno predvsem v 17. in 18. stoletju.

Manjše razstave

• *Sekira v medu – Stripi po motivih panjskih končnic* (8. februar – 31. marec 2006)

(Produkcija Stripburger / Forum Ljubljana, koprodukcija Slovenski etnografski muzej in Kinodvor, v sodelovanju s Čebelarskim muzejem Radovljica, koordinatorka: Nina Zdravič Polič, SEM)

Razstava je prikazovala originalna stripovska dela, ki jih je ustvarilo devet tujih in domačih avtorjev stripa. Izbrali so si vsak svoj motiv iz zakladnice muzejskih poslikanih panjskih končnic in ustvarili svojo stripovsko zgodbo. Tako je nastala zbirka devetih stripovskih knjižic z naslovom *Honey Talks*.

• *Mejnik slovenskega alpinizma* (16. februar – 5. marec 2006)

(SEM v sodelovanju s Konzulatom Kraljevine Nepala, koordinatorka: Nina Zdravič Polič, SEM)

Razstava je kot poklon zgodovini slovenskega alpinizma oziroma ob tridesetletnici prvega vzpona na Makalu prišla v SEM iz Gorenjskega muzeja na pobudo gospoda Ashwina Shresthe, častnega konzula Konzulata Kraljevine Nepala v Sloveniji, s katerim je SEM v letu 2004 že sodeloval pri razstavi *Nepalci – gospodarji gora*. Fotografije obeh razstav so nastale kot plod večletnega prijateljstva med Slovenijo in Nepalom.

• **Francka s Krasa in njen vsakdan** (12. april–4. maj 2006)

(Avtorja razstave: Jožica Zapret in Boris Poropat, koordinatorka: Barbara Sosič, SEM)

Francko, preprosto, starejšo Kraševko, sta avtorja ujela skozi objektiv kamere pri spravi sena, pri delu na polju, skrbi za živino, pri gospodinjstvu, na poti s trga, kjer prodaja svoje pridelke ..., in jo dojela kot dragocen zaklad dediščine ljudskega znanja in sledi preteklega načina življenja.

• **Sodobni nomadi – Življenje Tuaregov danes, kot ga vidi Tuareg iz Nigra** (1.–14. junij 2006)

(Avtor fotografij: Souleyman Mohamed v sodelovanju z etnologinjo Sarah Lunaček, koordinatorka: Nina Zdravič Polič, SEM)

Razstava *Sodobni nomadi* je bila posvečena spominu na enega najvidnejših slovenskih etnologov in antropologov, dr. *Boruta Brumnu* in je nastala na pobudo njegove življenjske sopotnice etnologinje *Sarah Lunaček*. Razstava je spremljala mednarodni simpozij *Prostori srečanja*, ki je bil organiziran v spomin na Boruta Brumna. Potekal je med 1. in 3. junijem 2006 v Ljubljani na Filozofski fakulteti in v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota.

Souleyman Mohamed izhaja iz nomadske družine skupine Illbakan, ki nomadizira področje Azawaka na severozahodu Nigra. Danes živi s svojo družino v mestu in na podeželju. Preživlja se kot električar, nomadski živinorejec, šofer in vodič. Že dve

Fotografija z razstave *Sodobni nomadi – Življenje Tuaregov danes, kot ga vidi Tuareg iz Nigra*.
Avtor fotografije: Souleyman Mohamed

desetletji s fotografskim aparatom beleži dogajanje okrog sebe. Na razstavi predstavlja pomembne utrinke iz življenja Tuaregov (sami se imenujejo Kel Tamašek), ulete v objektiv v zadnjih dveh letih.

• **360° Šanghaja** (19. junij–2. julij 2006)

(SEM v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana, koordinatorka: Nina Zdravič Polič)

Na več kot 60 razstavljenih fotografijah lahko vidimo, kako je različnim kitajskim fotografoz z najsodobnejšimi fotografskimi tehnikami uspelo ujeti celovit utrip Šanghaja – od urbanizacije do industrije, znanosti in tehnologije, kulturnih dogodkov, izobraževanja, razvoja mesta in njegovih prebivalcev do mestne krajine ... Razstava je nastala na pobudo Mestne občine Ljubljana v sodelovanju z Veleposlaništvom LR Kitajske v Sloveniji, s katerim muzej sodeluje pri predstavitvi kitajske kulture že kar nekaj let. Nosilci razstave so bili Šanghajska ljudska zveza za prijateljstvo s tujimi državami in Šanghajski komite kitajske ljudske politične posvetovalne konference (CPPCC).

• **6 + 1: Slike, risbe, inštalacije, video** (31. avgust–10. oktober 2006)

(SEM v sodelovanju z Visoko šolo za risanje in slikanje v Ljubljani. Avtorica koncepta: doc. Wang Huiqin, koordinatorka: Nina Zdravič Polič, SEM)

Ob nastajanju razstave Srečevanja s Kitajsko je na pobudo doc. Wang Huiqin, kitajske akademske slikarke in predavateljice na Visoki šoli za risanje in slikanje v Ljubljani, skupina šestih diplomantov specialke te šole pripravila razstavo 6 + 1. Ob delih Wang Huiqin so bila razstavljeni še dela Matjaža Stražarja, Blanke Bračič Topolšek, Jane Fak, Ane Penko, Nine Damjanič in Mojce Vilar; nekateri med njimi so bili na Kitajskem in so tako imeli priložnost neposrednega soočenja in stika s kitajsko umetnostjo, kar se v njihovih delih zrcali na sodoben in zanimiv način.

• **Odlično 5** (10.–24. maj in oktober – november 2006)

(SEM v sodelovanju z Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo Ljubljana)

Gre za dve manjši razstavi Srednje šole za oblikovanje in fotografijo Ljubljana, ki ju je SEM gostil in na katerih so bila predstavljena dela dijakov strokovnih predmetov vseh smeri: industrijskega oblikovanja, grafičnega oblikovanja, modnega oblikovanja, fotografije in likovne gimnazije. Prva je bila postavljena ob 60. obletnici šole, druga pa v okviru meseca oblikovanja.

• **Upodobljevalke domišljije**

Slikarke, ilustratorke (1.–10. oktober 2006)

(SEM v sodelovanju s Festivalom Mesto žensk, koordinatorka: Sonja Kogej Rus, SEM)

Pregledna razstava originalnih ilustracij slovenskih avtoric v najširšem možnem izboru.

Že na začetku dvajsetega stoletja so se nekatere umetnice ukvarjale tudi z ilustracijo, npr. Ivana Kobilca, Roza Strnen Klein in Mara Kralj, čeprav so v tem obdobju tako na področju slikarstva kot ilustracije izrazito prevladovali moški, dela pa so bila namenjena predvsem odrasli publiki. Po drugi svetovni vojni pa je ilustracija postala del vzgojnega koncepta in kot taka namenjena predvsem otrokom.

Detajl z razstave *V spomin aleksandrinkam*. Foto: Tina Valič, Prvačina, julij 2006

• ***V spomin aleksandrinkam*** (Prvačina, 21. julij– 21. oktober 2006)

Razstava je nastala v sodelovanju med Društvom za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink (avtorji Tina Valič, Peter Zorn, Katja Škrli, Dejana Baša ind.), Goriškim muzejem Nova Gorica (mag. Inga Miklavčič Brezigar) in Slovenskim etnografskim muzejem (mag. Daša Koprivec).

Razstava je bila na ogled v "Hiši na Placu" v Prvačini. Na njej so bili predstavljeni predmeti in fotografije, ki so pričali o življenju in delu aleksandrink v Kairu in v Aleksandriji od konca 19. stoletja do srede 50. let 20. stoletja. Za razstavo so jih posodili potomci aleksandrink, razstava pa je pomenila začetek nastajanja prve lokalne muzejske zbirke v Sloveniji in na Goriškem, posvečene ohranjanju in predstavljanju dediščine aleksandrink.

Prireditve v Slovenskem etnografskem muzeju

Predavanja

- Viki Grošelj: 30. obletnica prvega vzpona na Makalu. Ob razstavi *Mejniki slovenskega alpinizma*, 16. februar 2006
- Matjaž Trontelj: Sprehod v Tibet – trilogija predavanj o Tibetu današnjega dne: Med primitivnostjo in sodobnostjo – življenje Khampa bojevnikov na stičišču starodavnosti in globalizacije, 10. april 2006; Pastirji in svetniki – duhovnost v

- vsakodnevem življenju Tibetancev, 19. april 2006; Poguba ali preporod – vizija prihodnosti Tibeta in sveta, 24. april 2006
- Lama Tsewang iz Butana: Predavanja, 3. in 4. maj 2006
 - Souleyman Mohamed: Sodobni nomadi. Ob razstavi *Sodobni nomadi*, 8. junij 2006
 - Dr. Claudie Haas: Evropska kulturna prestolnica – ključ do uspeha, 12. oktober 2006
 - Janez Bole: 50 let prvega gostovanja Slovenskega okteta na Kitajskem. Ob razstavi SEM *Srečevanja s Kitajsko – 200 let slovenskih odkrivanj kitajske kulture*, 18. oktober 2006
 - Dr. Marko Frelih: Slovenci in Stari Egipt. Ob Slovenskem festivalu znanosti, 19. oktober 2006 345
 - Prof. dr. Günther Hölbl z Dunaja: The impact of egyptian religion on the mediterranean civilisations in the first half of 1st mill. BC. Ob Slovenskem festivalu znanosti, 19. oktober 2006
 - Dr. Peter Papuga: Kitajski ključ do zdravja. Ob razstavi SEM *Srečevanja s Kitajsko – 200 let slovenskih odkrivanj kitajske kulture*, 15. november 2006
 - Helena Golenhofen: Feng shui na Zahodu. Ob razstavi SEM *Srečevanja s Kitajsko – 200 let slovenskih odkrivanj kitajske kulture*, 6. december 2006
 - Helena Golenhofen: Kitajska astrologija. Ob razstavi SEM *Srečevanja s Kitajsko – 200 let slovenskih odkrivanj kitajske kulture*, 20. december 2006

Posebni dogodki

Med naravo in kulturo – dan odprtih vrat ob odprtju stalne razstave, 9. marec 2006
Ta dogodek je pomenil za SEM velik praznik in eno od sklepnih faz prizadevanj muzeja za dostopnost do dediščine iz muzejskih zbirk in za izpolnjevanje muzejskega poslanstva. Za obiskovalce je bil organiziran brezplačen vstop na razstavo, organizirana so bila strokovna vodstva avtorjev razstave, projekcije etnoloških filmov in prikazi lončarjenja in tkanja.

Naš etnomuzikolog

V sodelovanju Slovenskega etnografskega muzeja in Glasbene matice Ljubljana so se v letu 2006 nadaljevali cikli srečanj z etnomuzikologi:

- 3. večer: Srečanje z etnomuzikologom in raziskovalcem akad. dr. Jerkom Bezičem, Hrvaška, pogovor je vodil prof. dr. Marko Terseglav, 14. februar 2006
- 4. večer: Gost večera je bil Julijan Strajnar, pogovor je vodil mag. Igor Cvetko, 27. junij 2006
- 5. večer: Gostja Jasna Vidakovič, glavna urednica programa za ljudsko glasbo na Radiu Slovenija, pogovor je vodil Jože Humer, 12. december 2006

Mednarodni dan muzejev v SEM – muzeji in mladi – dan odprtih vrat, 18. maj 2006

- Muzeji in mladi: predstavitev izsledkov raziskave in programov za mlade muzejske obiskovalce

- Risarsko-slikarska delavnica za dijake (ob razstavi Odlično 5)
- Prikazi izdelave domače obrti (ob 16. bienalni razstavi domačih in umetnostnih obrti)

Poletna muzejska noč, 17. junij 2006

- Ustvarjalne delavnice za otroke: Druženje in izdelovanje lokov in pušic z Ashikom Biyakeddyjem, pripadnikom plemena Navaho iz Arizone; Tekmovanje v tabelnih igrah; Izdelovanje ptičjih strašil na etnobotaničnem vrtu SEM
- Vodstva po razstavah: Po razstavi Skrinje, skrinje, skrinjice ... je vodila mag. Inja Smerdel, po stalni razstavi Med naravo in kulturo pa dr. Nena Židov, Ralf Čeplak Mencin in Maja Kostric.
- Predstavitev knjige avtorja dr. Naceta Šumija *Jože Karlovšek*
- Demonstracije ročnega tkanja in izdelave lončarskih izdelkov v ateljejih SEM

Strokovna vodstva po razstavah

Nedeljska in strokovna vodstva so izvajali avtorji stalne razstave *Med naravo in kulturo*: mag. Inja Smerdel, mag. Andrej Dular, mag. Daša Koprivec, mag. Janja Žagar, dr. Nena Židov, mag. Igor Cvetko, Sonja Kogej Rus, Ralf Čeplak Mencin, dr. Marko Frelih; avtorici razstave *Skrinje, skrinje, skrinjice ...* mag. Inja Smerdel in mag. Polona Sketelj in avtor razstave *Srečevanja s Kitajsko – 200 let slovenskih odkrivanj kitajske*

Tkalska delavnica v Slovenskem etnografskem muzeju. Foto: Marko Habič, 2006

kulture Ralf Čeplak Mencin. Najavljene skupine pa je po razstavah vodilo deset študentov iz čuvajsko-animatorske službe SEM.

Projekcije filmov

- Slovenski etnografski filmi 2005; etnovečer Slovenskega etnološkega društva, 30. marec 2006
- 4. etno-video maraton; video projekcije etnološke vizualne produkcije leta 2005; razdeljen je bil na tri sekcije: vizualna gradiva s komentarjem avtorjev, etnografski filmi in študentski filmi, 30. marec 2006
- "... San sanju da pride an dan ...", dokumentarni film avtorice Martine Repinc o beneškoslovenskih izseljencih v Belgiji; etnovečer Slovenskega etnološkega društva, 20. april 2006
- Dan afriške neodvisnosti / Črni angel, varuh njen, portret Sonje Porle; predstavitev in projekcija filma scenaristke in režiserke Ane Nuše Dragan, 26. maj 2006
- Korenine slovenskega morja; predpremierna projekcija televizijskega dokumentarnega filma Izobraževalnega programa TV Slovenija o ribištvu na Tržaškem, 21. september 2006
- Projekcije kratkometražnih animiranih filmov slovenskih ilustratork; ob razstavi Upodobljevalke domišljije, 4. in 10. oktober 2006

347

Konference in simpoziji

- Muzeji za mir in kulturno raznolikost; mednarodna konferenca Mednarodnega muzejskega sveta in ICOM Evropa, 16. september 2006
- Etnomuzikologija in etnokoreologija v vzgoji in izobraževanju: Bistvena vprašanja aplikativne znanosti; mednarodni znanstveni simpozij in sestanek Upravnega odbora ICTM, Mednarodnega sveta za tradicijsko glasbo (International Council for Traditional Music); pri organizaciji so sodelovali Slovenski nacionalni odbor pri ICTM, Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU, Slovenski etnografski muzej, Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete, Akademija za glasbo, Slovensko muzikološko društvo in Kulturno društvo Folk Slovenija, 21. do 23. september 2006

Predstavitve in tiskovne konference

- Etnolog 15 (2005); predstavitev 15. letnika periodične znanstvene publikacije Slovenskega etnografskega muzeja, 1. februar 2006
- Evropska kulturna pot sv. Martina Tourskega, evropske osebnosti, simbola skupne vrednote delitve za Slovenijo; predstavitev projekta (Antoine Selosse, idejni vodja projekta in direktor Evropskega kulturnega centra sveti Martin Tourski, ob ustanovitvi kulturnega društva Poslanstvo sv. Martina s sedežem v SEM pod okriljem Ministrstva za kulturo RS in izročitev in položitev bronaste stopinje sv. Martina), 18. april 2006
- Umanotera; predstavitev projekta nevladnih organizacij, 20. april 2006
- Najlepše je doma; predstavitev nove plošče skupine Slapovi, 24. maj 2006

- Dr. Mojca Ramšak: Žrtvovanje resnice: opoj izmuzljivih diskretnih nediskretnosti (Založba Litera Maribor 2006); predstavitev knjige s kratkim predavanjem, 31. maj 2006
- Vlasta Lokar Lavrenčič, Hanzi Gabriel: Po sledih tamburaštva na Koroškem; predstavitev knjige, 7. junij 2006
- Predstavitev avtorskih knjig Irene Pivko in Kiki Omerzel, 8. oktober 2006
- Taxi Alaksi; predstavitev in začetek avtorskega projekta mlade francoske umetnice Alexandre Filiatreau, ene izmed desetih mladih umetnikov, izbranih v okviru razpisa Evropske komisije Péripières européennes pour jeunes artistes, programa, ki že petnajst let spodbuja mobilnost mladih umetnikov v Evropi, 10. oktober 2006
- Pogovor z Murkovimi nagrajenci: etnološki večer; Slovensko etnološko društvo je pripravilo pogovor z Murkovimi nagrajenci, prof. dr. Janezom Bogatajem, doc. dr. Naškom Križnarjem in mag. Injo Smerdel, 10. maj 2006
- Razstava Srečevanja s Kitajsko, Razstava 6+1, 16. bienalna konferenca Evropske zveze za kitajske študije (EACS); tiskovna konferenca, 30. avgust 2006

Okrogle mize

- Ohranjanje starega skozi novo; pogovor ob razstavi *Sekira v medu – stripi po motivih poslikanih panjskih končnic*; sodelujoči: Bojana Rogelj Škafar (direktorica SEM), dr. Rajko Muršič (predstojnik Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo, FF), Jelena Horvat (v. d. ravnateljice Osnovne šole Antona Janše v Radovljici), Tadeja Rozman (profesorica likovne pedagogike na OŠ Antona Janše), Matthias Lehmann, Pakito Bolino in Marcel Ruijters, 9. februar 2006

Delavnice, demonstracije, tečaji za odrasle

- Scratchboard tehnika; tridnevna delavnica ob razstavi *Sekira v medu – stripi po motivih poslikanih panjskih končnic*, ki so jo vodili mednarodno uveljavljeni stripovski ustvarjalci: Marcel Ruijters iz Nizozemske ter Matthias Lehmann in Pakito Bolino iz Francije, 10.–12. februar 2006
- Štirje letni časi: Ljudski ples, pesem, glasba ter šege in navade skozi koledarsko leto (pomlad, poletje) in štiri slovenske pokrajine; seminar za učitelje in vzgojitelje, ki ga je vodila mag. Mojca Leben, 1. marec 2006
- Ljudski ples in likovno izročilo; Ljudski ples, likovnost in matematično razmišljanje; delavnici za učitelje in vzgojitelje, ki ju je vodila mag. Mojca Leben, 6. januar 2006
- Ljudski ples in svet živali; Tradicionalni poklici in njihova odslikava v plesnem izročilu; delavnici za učitelje in vzgojitelje, ki ju je vodila mag. Mojca Leben, 10. februar 2006
- Bajeslovje skozi ljudski ples in glasbo; Ljudski inštrumenti in zvočila kot vzpodbuda ustvarjalnemu gibu in razvijanju domišljije; delavnici za učitelje in vzgojitelje, ki ju je vodila mag. Mojca Leben, 10. marec 2006

- Ljudski ples kot pozitivna skupinska izkušnja: do lažje socializacije in harmonizacije pri delu s skupinami otrok in mladostnikov; Ljudski ples in medkulturna vzgoja: samozavest, odprtost, strpnost in toleranca kot vzgojni cilji za sodobni čas; delavnici za učitelje in vzgojitelje, ki ju je vodila mag. Mojca Leben, 21. april 2006
- Čado – tečaj obredne priprave in pitja čaja; predstavitev, 24. maj 2006; nadaljnji tečaji, ki jih je vodila dr. Paula Braga Šimenc, pa 27. septembra, 25. oktobra, 22. novembra in 13. decembra 2006
- Tečaj tradicionalnega kitajskega slikarstva; tečaj ob razstavi SEM *Srečevanja s Kitajsko – 200 let slovenskih odkrivanj kitajske kulture*, ki ga je vodila kitajska akademska slikarka Huiquin Wang, 7., 14. in 21. november 2006

349

Organizirana predavanja in ekskurzije za slušatelje ciklusa: Izobraževanje v tretjem življenjske obdobju – etnologija

- Mag. Igor Cvetko: Jurij Vodovnik kot avtor in izvajalec pesmi, 6. januar 2006
- Silvester Gaberšček: Sakralna dediščina na primeru župnije Marijinega Vnebovzvetja Tolmin, 20. januar 2006
- Dr. Vito Hazler: Stavbna dediščina na Slovenskem, 3. februar 2006
- Dr. Peter Simonič: Karneval in pustovanje v Mariboru, 17. februar 2006
- Dr. Marjetka Golež Kaučič: Poezija Svetlane Makarovič in ljudska pesem, 3. marec 2006
- Sonja Kogej Rus: Med naravo in kulturo – slovenske zbirke SEM, 17. marec 2006
- Dr. Mojca Ramšak: Čast in dobro ime, 31. marec 2006
- Mag. Inja Smerdel: Kruh naš vsakdanji, 21. april 2006
- Gašper Kokot, Blaž Klinar: S poti po Mehiki, 12. maj 2006
- Irma Jančar: Življenjske zgodbe v literarni obliki – o Višnjanih, lovcih, Tonki z Gore, 26. maj 2006
- Dr. Marko Frelih: Škocjanske jame in Hadovo kraljestvo, 6. oktober 2006
- Fanika Jeromel: Prehlad in zdravilna zelišča, 3. november 2006
- Natalija Milovanovič: Secesijska Ljubljana, 17. november 2006
- Katja Jerman: Promenada v Ljubljani, 8. december 2006
- Sonja Kogej Rus: Razstava *Srečevanja s Kitajsko*, 15. december 2006
- V letu 2006 so bile organizirane štiri ekskurzije: Bela krajina, 7. april 2006; Razkrižje, 19. maj 2006; Park Škocjanske jame, 13. oktober 2006; Velenje, 10. november 2006

Prireditve in ustvarjalne delavnice za otroke

V letu 2006 so v SEM potekali različni programi za otroke in mladino, ki prihajajo v muzej organizirano ali kot posamezniki. Z odprtjem stalne razstave *Med naravo in kulturo* so nastopili zelo dobri pogoji za izvajanje programov za različne ciljne (starostne) skupine pri spoznavanju slovenske in zunajevropske etnološke dediščine. Kar 296

V muzejski delavnici so otroci izdelovali pletene koške iz vrbovih viter pod vodstvom pletarke Tončke Jemec. Foto: Sonja Kogej Rus, november 2006

skupinam otrok in mladine smo pripravili tematske ogleda, tudi v povezavi z učnim načrtom pri posameznih šolskih predmetih. Poleg stalne razstave so bile za skupine aktualne še razstave *Skrinje, skrinje, skrinjice* ... kot primer celostnega pogleda na zbirko SEM, tako z vidika izdelovanja, uporabe, krasilnih tehnik kot prikaz primera dela s predmeti in zbirkami v muzeju, dalje razstava *Srečevanja s Kitajsko* in v prazničnih decembrskih dneh razstava *Z jaslicami v božični čas*. Kar 42 osnovnošolskih skupin se je udeležilo ustvarjalnih delavnic (tkanje s tkalsko deščico, slikanja panjskih končnic, izdelovanja igrač, pletenja rogoznic in ustvarjanja predmetov iz oblancev), na katerih so s poustvarjanjem spoznavali muzejske predmete in tehnike njihove izdelave. Za dijake smo pripravili pustni torek spoznavanja tradicionalnih mask, slikanja lovca iz Vrbice, izdelovanja lončenih mask in mask iz recikliranega materiala ter fotografske reporterske in situacijske delavnice in za mednarodni muzejski dan delavnico slikanja skrinj. Ob razstavi *Srečevanja s Kitajsko* so dijaki šentviške gimnazije pripravili dijaško okroglo mizo Heraklitov dao – daoistični logos.

Za otroke stare od 6 do 12 let so ob sobotah potekale ustvarjalne delavnice, ki so aktualizirale razstave SEM, navezovala pa so se tudi na koledarski vsakdan in praznik:

- Dan Rezije za otroke v SEM; prikaz brušenja nožev in škarij, lutkovna predstava Zverinice iz Rezije – O lisici in Grdini (Gledališče Zapik) in lutkovna delavnica

Na obisk v SEM radi pridejo tudi najmlajši obiskovalci. Foto: Marko Habič, 2006

izdelovanja lutk in odra iz papirja pod vodstvom Jelene Sitar in Igorja Cvetka, 12. januar 1006

- Svečnik: stara oblika in nova podoba; otroci so spoznavali nekdanje načine razsvetljevanja ter lesenemu, struženemu svečniku po obliki iz 19. stoletja z barvanjem dali novo podobo; delavnico je vodila Sonja Kogej Rus, 28. januar 2006
- Valentin, prvi spomladin in srce; otroci so spoznavali šege iz naše tradicije ob valentinovem in si izdelali srca iz različnih materialov pod vodstvom Sonje Kogej Rus, 11. februar 2006
- Pustne maske; otroci so se srečali z bogato pustno dediščino na Slovenskem; za izdelavo obrazne maske so iskali navdih pri lesenih naličjih cerkljanskih laufarjev; delavnico je vodila Sonja Kogej Rus, 23. februar 2006
- Šega – luč v vodo vreči in izdelovanje gregorčkov; otroci so pod vodstvom Sonje Kogej Rus izdelovali papirnate hišice – gregorčke, 11. marec 2006
- Cvetje iz papirja; otroci so spoznavali nekdanjo značilno domačo obrt izdelovanja papirnatih rož ter si izdelali cvetje iz krep papirja in ga oblikovali v šopke, 25. marec 2006
- Okraševanje pirhov in izdelava košarice; otroci so spoznali eno izmed tehnik okraševanja ter si za pirhe izdelali košarico; delavnico je vodila Sonja Kogej Rus, 8. april 2006

- Vozli, taki in drugačni ...; otroci so spoznavali ribiške zbirke SEM in se naučili več vozlov; delavnico je vodila Sonja Kogej Rus, 22. april 2006
- Izdelovanje skrinjic; na razstavi *Skrinje, skrinje, skrinjice* so otroci spoznavali tehnike krašenja in vzorce ter si izdelali okrašeno kartonsko skrinjico; delavnico je vodila Sonja Kogej Rus, 20. maj 2006
- Druženje in ustvarjanje z Ashikom Biyakeddyem, pripadnikom plemena Navaho: izdelovanje modelov tipijev, 3. junij 2006; izdelovanje modelov hoganov, 7. junij 2006; izdelovanje lokov in puščic ter zdravilno-varovalnega mošnjčka, 10. junij 2006
- Počitniške ustvarjalne delavnice za osnovnošolce v Slovenskem etnografskem muzeju: Počitniška skrinjica (izdelavo in poslikavo skrinjice je vodila Mojca Černič), Počitniška torba (tkanje na ročnih statvah je vodila Mojca Tomšič), Etnobotanične vračarije v Etnobotaničnem vrtu SEM (vodila Vlasta Mlakar), 26. junij–12. julij 2006
- Risanje kitajskih pismenk, ob razstavi *Srečevanja s Kitajsko*; delavnico je vodila Huiquin Wang, 30. september 2006
- Pravljično Rešetanje za otroke, branje pravljič ob razstavi *Upodobljevalke domišljije*; skupina Za dva groša fantazije Radia Študent, 3. oktober 2006
- Kitajsko risanje s tušem, ob razstavi *Srečevanja s Kitajsko*; delavnico je vodila Huiquin Wang, 7. oktober 2006
- Kako so pripravile ozimnico naše babice in kuhanje marmelade; otroci so spoznali posodje iz zbirk SEM in skuhalo češpljevo marmelado; delavnico je vodila Sonja Kogej Rus, 14. oktober 2006
- Kaj šepčejo buče in izdelovanje lučk; v plesno gibalni animaciji so se otroci spraševali, kaj nam šepčejo buče, spoznavali šege, ki so povezane z jesenskimi opravili ter si izdelali strašljivo lučko; delavnico sta vodili Mojca Leben in Sonja Kogej Rus, 28. oktober 2006
- Pletarska delavnica; otroci so spoznavali pletarske izdelke in si izdelali pleten košek iz vrbovih viter; delavnico je vodila Tončka Jemec, 11. november 2006
- Kitajske izrezanke, ob razstavi *Srečevanja s Kitajsko*; delavnico je vodila Huiquin Wang, 18. november 2006
- Izdelovanje okrasov iz slame; otroci so se seznanili s pripravo materiala, naučili so se več tehnik pletenja s slamo in si izdelali božično-novoletne okraske; delavnico je vodil Jani Jakob, 2. december 2006
- Izdelovanje voščilnic, ob razstavi *Srečevanja s Kitajsko*; delavnico je vodila Huiquin Wang, 9. december 2006
- Izdelovanje jaslic iz testa; otroci so spoznali božičnike ter si izdelali jaslice iz slane testa; delavnico je vodila Sonja Kogej Rus, 16. december 2006

Raziskovanje, evidentiranje, dokumentiranje, inventariziranje, konserviranje in restavriranje

V letu 2006 smo v Slovenskem etnografskem muzeju dosegli poglobljene zastavljene cilje: odprtje prvega dela stalne razstave *Med naravo in kulturo*, projekt, v katerega so bili v prvi polovici leta vključeni kustosi – avtorji posameznih delov razstave, poleg njih pa seveda tudi muzejski restavratorji, tehnična ekipa, služba za komuniciranje in drugi sodelavci v SEM. Druga večja projekta sta bila nadaljevanje drugega dela stalne razstave *Jaz, mi in drugi* (izdelava osnovnega in detajlnega koncepta, pridobivanje gradiva, pisanje tekstov, sodelovanje z oblikovalci, restavriranje) in začetek selitve muzealij iz depoja v Škofji Loki na Metelkovo.

Poleg projektov je potekala neprekinjena skrb za premično dediščino v muzeju in redno muzejsko delo po oddelkih: evidentiranje, dokumentiranje, inventariziranje, raziskovanje, konzerviranje in restavriranje. Kustosi SEM so opravljali javno in matično službo (dnevno delo s strankami, izpostaviti velja kustodiat za oblačilno kulturo), pisali mnenja, priporočila za izvozna dovoljenja, izobraževali študente na praksi. Mag. Janja Žagar, mag. Andrej Dular in Ralf Čeplak Mencin so sodelovali v komisiji za vrednotenje muzejskih predmetov in zbirk na temo nastajajočega pravilnika, ki ga pripravlja Služba za premično dediščino in Direktorat za kulturno dediščino MK, Alenka Simikič pa je sodelovala pri pripravi osnov za vzpostavitev registra premične dediščine in pri pripravi zakona o varovanju kulturne dediščine.

Evidentiranih oz. novo pridobljenih muzejskih predmetov je bilo 913 enot, digitalno sta bila obdelana 1702 predmeta, 1339 že inventariziranih predmetov pa je bilo opremljenih z dopolnilnimi podatki (mere, materiali ...). V dokumentacijskem oddelku so uvedli pomembno novost digitalizacije fotografskih zbirk – digitaliziranih jih je bilo 5 (Smolejeva, Kregarjeva, Veselova, zbirka Tiskovnega urada in zbirka originalov), skupaj več kot 1500 fotografij, ki so bodisi digitalizirane v bazi podatkov v modulu fototeka ali na muzejskem serverju. Prav tako so bile digitalizirane 4 inventarne knjige, na novo je bil urejen Arhiv razno. Pomembna pridobitev je 10 novih enot (1511 predmetov) za hišni arhiv. Kustodiat za etnografski film je vizualno dokumentiral 28 enot, na novo pridobil 47 enot, dokumentiral 88 enot, v lastni produkciji pa je nastalo 6 novih enot. Kustodinja Nadja Valentinčič Furlan je sodelovala pri projektu Filmi na tiri, ob stoletnici Bohinjske proge. Pripravila je program desetih dokumentarnih filmov, ki so od 8. julija do 24. septembra 2006 v prenovljenem vagonu Železniškega muzeja gostovali na železniških postajah bohinjske proge.

V restavratorsko-konservatorskih delavnicah so restavrirali 162 predmetov in konservirali 327 predmetov, opravljali tehnična dela, sodelovali pri selitvi muzealij iz depoja v Škofji Loki na Metelkovo in pri postavljanju razstav.

V knjižnici SEM je bilo nabavljenih 578 novih enot (monografij in serijskih publikacij, ki jih pridobiva knjižnica z nakupi, zamenjavami in darili), v sistem Cobiss pa je bilo inventariziranih in katalogiziranih 1572 enot. Knjižnica SEM izdeluje tudi bibliografije sodelavcev SEM, ureja hemeroteko (620 člankov v letu 2006) ter mesečna poročila SEM v medijih.

Strokovni sodelavci vzdržujejo kakovostno raven proučevanja zbirk na osnovi planiranja dolgoročnih projektov, ki imajo za cilje razstave. Kustodinja za ruralno gospodarstvo mag. Inja Smerdel se je usmerila v študij vprežne živine v razmerju človek – vol ter raziskovanju zbirke ornih orodij. Dobršen del je bil namenjen arhivskemu pregledovanju, terenskemu delu (Jelše pri Kostrevnici, Škofi na Krasu, Hočevje nad Krko, Spodnji Razbor, Dobravlje) in korespondencam z mednarodnimi kolegi. Vključena je bila v projekt Nesnovne dediščine (o nesnovnem v zbirkah SEM). Skupaj s kustodinjo za bivalno kulturo mag. Polono Sketelj je pripravila razstavo zbirke skrinj SEM. Mag. Janja Žagar, kustodinja za oblačilno kulturo, je veliko truda vložila v prenovu idejnega koncepta drugega dela stalne razstave ter kot večletni projekt proučuje osebni videz, kot izbiro in komunikacijo. Dr. Nena Židov je v okviru šeg raziskovala posavsko štehanje in ljudsko medicino ter opravila raziskave v Frančiškanskem samostanu v Novem mestu ter terenske raziskave v Gorenjem Karteljevem, Hmeljniku, Savljah, Ljutomeru in okolici, Škočjanu in Stični. Vključena je v projekt Slovenske identitete v kontekstu evropskega in globalnega prostora na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF. Mag. Igor Cvetko je v letu 2006 nadaljeval projekt proučevanja Celostne etnološke in kulturološke obdelave otroškega izročila in otroških zvočnih iger (najmanjših iger, prstnih iger, glasbil) in delal na projektu in pripravi razstave *Zvoki Slovenije. Od ljudskih godcev do avsenikov*, ki bo na ogled od novembra 2007. Terensko delo je opravil v Radečah, Mostu na Soči, Kobaridu, Poljčanah, Vrsnem, Kamovcih, Cerknem, Slovenj Gradcu, Mengšu, Ptuj, Radovljici in Horjulu. Vključen je bil v projekt Nesnovna dediščina pri ISN SAZU.

Mag. Daša Koprivec je proučevala gradivo aleksandrink na Goriškem, evidentirano in zbrano za drugi del stalne razstave SEM in za razstavo *V spomin aleksandrinkam*, ki je bila na ogled od 21. julija do 21. oktobra 2006 v Prvačini. Kot kustodinja za Slovence po svetu je bila vključena v mednarodna projekta: Stanje in razvoj arhivskega in muzejskega gradiva med slovenskimi izseljenci v Nemčiji (v sodelovanju z Inštitutom za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU) in Tradicija ročnih del – odraz ohranjanja in spreminjanja slovenske identitete v Avstraliji (v sodelovanju z ISSV – Institute for Slovenians Studies of Victoria).

Kustosa za zunajevropske zbirke pa sta, v skladu z delitvijo zbirk po celinah, proučevala: Ralf Čeplak Mencin slovenska srečevanja s Kitajsko, dr. Marko Frelih pa egipčansko zbirko, foto arhiv Togo, Knobleharjevo zbirko, Južni Sudan in slovenske popotnike ter privatne afriške in ameriške zbirke (Jegličeva zbirka iz Mozambika, Ravnikarjeva iz Bolivije, Štrausova severnoameriška).

Strokovno izobraževanje in delovanje sodelavcev SEM

Interno izobraževanje za strokovne sodelavce SEM

- John Veverka, ZDA: Interpretacija kulturne dediščine; udeleženci: Bojana Rogelj Škafar, mag. Janja Žagar, Nadja Valentinčič Furlan, Ralf Čeplak Mencin, mag. Andrej Dular, dr. Nena Židov, mag. Inja Smerdel, Barbara Sosič, Nadja

Valentinčič Furlan, Nina Zdravič Polič, Sonja Kogej Rus, Mojca Račič Simončič, Ljubljana, SEM, 12.–14. januar 2006

- Klaudia Hass: Projekt evropske kulturne prestolnice; udeleženci predavanja: Bojana Rogelj Škafar, mag. Janja Žagar, Ralf Čeplak Mencin, Nina Zdravič Polič, Sonja Kogej Rus, Ljubljana, SEM, 12. oktober 2006
- Za vse sodelavce SEM sta bili organizirani dve strokovni ekskurziji, v Vipavsko dolino v maju in na Primorsko v oktobru 2006.

Predavanja strokovnih sodelavcev zunaj Slovenskega etnografskega muzeja in dodatno izobraževanje

Bojana Rogelj Škafar

355

- Upravljanje in organizacija muzejev v Walesu, Velika Britanija (Plymouth, Swansea, Cardiff) – študijski obisk v organizaciji Britanskega sveta v Ljubljani, 13.–16. marec 2006
- “How much Leadership do Museums Need?”. Seminar v organizaciji ICOM-Avstrija. Celovec, 6.–7. april 2006
- “Museums for Peace and Cultural Diversity” (ICOM-Europe). Uvodno predavanje “Ethnological museums and national identity”. Ljubljana, 16. september 2006
- Upravljanje z dediščino – študijski obisk Musée des civilisations d’Europe, Musée du quai Branly, Ministrstva za kulturo (Oddelek za Srednjo in Vzhodno Evropo) Culturefrance/AFAA, Musée de la Villette in Cité Nationale de l’Histoire de l’Immigration v organizaciji Francoskega inštituta Charles Nodier v Ljubljani, Pariz, 6.–10. november 2006

Mag. Inja Smerdel

- O oralih, oranju in Orlu; pogledi na etnološka raziskovanja ornih orodij ter o delovnih procesih na Slovenskem, njihova usmeritev v evropski okvir in predstavitev zbirke ornih orodij SEM; predavanje; mednarodna znanstvena konferenca Techniques de travail de la tème, hier et aujourd'hui, ici et là-bas, Nantes-Nozay-Châteaubriant, 25.–28. oktober 2006
- EARTH (Early Agricultural Remnants and technical Heritage: The dynamics of non-industrial agriculture: 8,000 years of resilience and innovation); mag Inja Smerdel je bila povabljen med sodelavce 2. delovne skupine, ki se posveča raziskovanju “Skills, processes and tools”, Pariz, 6. december
- A brief report on singing and whistling to working oxen in Slovenia; prispevek je na srečanju v Rambouilletu (Bergerie nationale) v odsotnosti mag. Inje Smerdel prebrala C. Griffin Kremer.
- Razmerje človek – vol; predavanje v okviru teoretskega seminarja Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF, Ljubljana, 24. maj 2006

Mag. Andrej Dular

- Slovensko hrvaške etnološke vzporednice, Podsreda
- Mitsko in stereotipno v slovenskih pogledih na zgodovino, Kranj

Mag. Janja Žagar

- Historični razvoj oblik in pomenov nakita na Slovenskem; predavanje, Mestni muzej Ljubljana, 23. marec 2006

Dr. Nena Židov

- Homeopatija na Slovenskem na začetku 19. stoletja do danes; predavanje v okviru izobraževanja Homeopatija za magistre farmacije, v organizaciji Lekarniške zbornice Slovenije, Ljubljana, 25. januar 2006
- Pomen stika med snemalcem in akterji pustovanja: na primeru snemanja cerkljanskih laufarjev; predavanje na znanstvenem simpoziju Fašenk v etnografskem filmu, Ptuj, ZRS Bistra, 20. februar 2006
- Lavfarji izza odra, predavanje na 4. Etnovideo maratonu: sekcija Vizualno gradivo s komentarji, Ljubljana, SEM, 30. marec 2006
- Kdor ne štehta, ni Posavec; referat na mednarodni konferenci In Honorem Niko Kuret: Ljudsko izročilo in religija med tradicijo in transformacijo, Ljubljana, ISN ZRC SAZU, 7.–12. september 2006
- Ethnographic film: Museums, Documentation, Science; udeležba na mednarodnem posvetovanju, Zagreb, Etnografski muzej, 19. oktober 2006
- Laični homeopati na Dolenjskem in delovanje baronice Marie Wambolt; predavanje za študente Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF, Ljubljana, 15. november 2006

Mag. Igor Cvetko

- Veselja dom; referat na mednarodni konferenci In Honorem Niko Kuret: Ljudsko izročilo in religija med tradicijo in transformacijo, Ljubljana, ISN ZRC SAZU, 7. september 2006
- Fašenk v etnografskem filmu; udeležba na znanstvenem simpoziju, Ptuj, ZRS Bistra, 20. februar 2006
- O ljudskem glasbenem izročilu in aplikaciji v folklornih društvih; za vodje folklornih skupin Slovenije, Šmartno na Pohorju, 4. november 2006

Mag. Daša Koprivec

- Fašenk v etnografskem filmu; udeležba na znanstvenem simpoziju, Ptuj, ZRS Bistra, 20. februar 2006
- In Honorem Niko Kuret: Ljudsko izročilo in religija med tradicijo in transformacijo; udeležba na mednarodni konferenci, Ljubljana, ISN ZRC SAZU, 8. september 2006
- Etnologija in regije; udeležba na posvetovanju SED, Ravne na Koroškem, 19.–20. 2006

- Ob 130-letnici prof. dr. Nika Županiča; udeležba na mednarodnem znanstvenem simpoziju, Ljubljana, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF, 1. december 2006

Dr. Marko Frelj

- Afriška zbirka dr. Ignacija Knobleharja; uvodno predavanje v afrikanistiko na Slovenskem, Univerza na Primorskem, 29. marec 2006
- Kustodiat za afriške in ameriške zbirke: Knobleharjeva zbirka; predavanje, Slovenski festival znanosti, Cankarjev dom, 17. oktober 2006

Ralf Čeplak Mencin

- Bridging Cultures through Exhibitions – A dialog about exhibitions and museum education between European and Arabian museums (ICOM Europe), Berlin, 20.– 24. marec 2006
- Museums for Peace and Cultural Diversity. Konferenca (ICOM Europe), Ljubljana, 16. september 2006
- Odkritje Benigarjevih rokopisov; sodelovanje na okrogli mizi, Ljubljana, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF, 31. januar 2006
- Ethnographischer Museen im Zeitalter der Globalisierung, München

357

Nina Zdravič Polič

- Museums for Peace and Cultural Diversity (ICOM Europe), Ljubljana, 16. septembra 2006
- Muzeji v Walesu, Plymouth, Swansea, Cardiff; izobraževanje British Council v UK, marec 2006
- ICOM Advisory Meeting, 27.–31. maj 2006
- Upravljanje z dediščino; uvodno predavanje, Celje, Poletna šola muzeologije, 7. julij 2006
- The Best in Heritage, Dubrovnik, 20.–24. september 2006
- ICOM-CEICOM: The legislation of museums, München, 13.–15. oktober 2006
- ICOM-SEE Analiza stanja naravne in kulturne dediščine v regiji Balkana, Kladovo, Srbija, 23.–26. oktober 2006

Barbara Sosič

- Etnologija in regije; moderiranje okrogle mize na posvetovanju SED, Ravne na Koroškem, 19. oktober 2006
- Museums, libraries and archive online; udeležba na mednarodni konferenci MICHAEL, Rim 4.–5. december 2006

Alenka Simikič

- Predstavitev računalniškega programa Minok, Beograd, Etnografski muzej, 29. maj 2006

- Dokumentacijski sistem v Slovenskem etnografskem muzeju; prispevek na seminarju Muzejska etnološka dokumentacija – stanje in perspektive, Čačak, Srbsko etnološko društvo, 31. maj 2006

Nadja Valentinčič Furlan

- Ravensk pust ali udeležena kamera; referat na strokovnem znanstvenem posvetovanju Fašenk v etnografskem filmu, Ptuj, 20. februar 2006
- Spomini nabreživskega ribiča; predstavitev filma na tematskem dnevu Slovenski dokumentarni in etnografski film, Univerza degli Studi, Videm, 8. junij 2006
- Four cases of the audiovisuals in the permanent exhibition of the Slovene ethnographic museum in Ljubljana; referat na mednarodnem posvetovanju Ethnographic film: Museums, Documentation, Science, Zagreb, Etnografski muzej, 19. oktober 2006
- Avdiiovizualna podpora stalne razstave Slovenskega etnografskega muzeja; predavanje na Teoretičnem seminarju Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF, Ljubljana, 31. november 2006
- Matra; izobraževanje: bazična delavnica muzejskega menedžmenta, Ljubljana, 20.–24. november 2006

Mag. Ana Motnikar

- Svetloba in kulturna dediščina; izobraževanje restavratorjev in konservatorjev, Ljubljana

Mojca Račič Simončič

- Slovensko-hrvaške etnološke vzporednice, Podsreda
- Etnologija in regije; posvetovanje SED, Ravne na Koroškem, 19. oktober 2006
- In Honorem Niko Kuret: Ljudsko izročilo in religija med tradicijo in transformacijo; udeležba na mednarodni konferenci, Ljubljana, ISN ZRC SAZU, 7. september 2006

Gregor Ilaš

- Cobiss / Katalogizacija OCLC; izobraževanje, Maribor

Dr. Lea Kužnik

- Mala šola muzeologije; izobraževanje, Celje, 3. julij 2006
- Matra; izobraževanje: bazična delavnica muzejskega menedžmenta, Ljubljana, 20.–24. november 2006